

CEDO A CONFIRMAT ABUZUL DNA IMPOTRIVA LUI PUIU POPOVICIU – Romania a fost condamnată la Strasbourg din cauza excesului de zel manifestat de procurorul DNA Nicolae Marin împotriva omului de afaceri Gabriel Popoviciu: „Reclamantul nu a fost privat de libertate în conformitate cu o procedură prevăzută de lege... Lupta împotriva corupției nu poate justifica recurgerea la samavolnicie atunci când în joc este privarea de libertate a oamenilor” (Hotărârea)

Scris de Alex PUIU

Statul român a fost din nou condamnat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului și obligat să plătească daune morale pentru abuzurile săvârșite de procurorii Direcției Naționale Anticorupție. Judecătorii europeni au soluționat, marți 1 martie 2016, plângerea omului de afaceri **Puiu Popoviciu**, constatând în unanimitate încălcarea Art. 5.1 din Convenție, privind dreptul la libertate și la siguranță. CEDO a stabilit că măsurile dispuse de procurorul DNA **Nicolae Marin (foto)** împotriva afaceristului, în dosarul de complicitate la abuz în serviciu, au fost ilegale.

Mai întâi, Curtea de la Strasbourg a constatat că mandatul de aducere din 23 martie 2009 emis de procurorul Nicolae Marin pe numele lui Popoviciu nu conținea niciunul dintre motivele prevăzute de lege - art. 183 alin. (2) VCPP - care să justifice măsura: „**Curtea concluzionează ca, prin omisiunea precizării motivelor pe care s-a întemeiat, mandatul procurorului a încălcat dispozițiile procesual penale interne aplicabile**”.

Statul român a fost din nou condamnat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului și obligat să plătească daune morale pentru abuzurile săvârșite de procurorii Direcției Naționale Anticorupție. Judecătorii europeni au soluționat, marți 1 martie 2016, plângerea omului de afaceri **Puiu Popoviciu**, constatând în unanimitate încălcarea Art. 5.1 din Convenție, privind dreptul la libertate și la siguranță. CEDO a stabilit că măsurile dispuse de procurorul DNA **Nicolae Marin (foto)** împotriva afaceristului, în dosarul de complicitate la abuz în serviciu, au fost ilegale.

Mai întâi, Curtea de la Strasbourg a constatat că mandatul de aducere din 23 martie 2009 emis de procurorul Nicolae Marin pe numele lui Popoviciu nu conținea niciunul dintre motivele prevăzute de lege - art. 183 alin. (2) VCPP - care să justifice măsura: „**Curtea concluzionează ca, prin omisiunea precizării motivelor pe care s-a întemeiat, mandatul procurorului a încălcat dispozițiile procesual penale interne aplicabile**”.

Apoi, instanța europeană a stabilit că afaceristul a fost privat de libertate în mod nelegal în intervalul de timp

cuprins între momentul aducerii sale la sediul DNA și momentul emiterii ordonanței de reținere. Mai precis, CEDO a constatat că Puiu Popoviciu a fost escortat la sediul DNA pe 24 martie 2009, în jurul orei 15:00, fiind ținut în custodia poliției până la ora 23:30, fără ca privarea de libertate în cele 8 ore și jumătate să aibă o bază legală, aspect necontestat de Guvern în fața Curții: „**Reclamantul nu a fost privat de libertate în conformitate cu o procedură prevăzută de legislația internă, ceea ce face ca privarea de libertate de la ora 15:00 la ora 23:30, în data de 24 martie 2009, să fie incompatibilă cu exigentele Art. 5.1 din Convenție**”.

Totodată, CEDO a declarat admisibil și capatul de cerere în care Puiu Popoviciu a reclamat că interdicția de a părăsi țara impusă de judecătorul de la Curtea de Apel București care a respins referatul DNA cu propunerea de arestare preventivă și a dispus eliberarea sa de îndată ar fi echivalat cu o încălcare a art. 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție, însă a constatat că măsura luată de Curtea de Apel București, prin încheierea din 25 martie 2009, nu a echivalat cu o încălcare a libertății de circulație.

Pentru violarea Art. 5.1 constatată în cauza Gabriel Aurel Popoviciu contra României, CEDO a obligat statul să îi plătească omului de afaceri 4.500 euro daune morale.

Iată cum motivează CEDO încălcarea Art. 5.1 din Convenție în cauza Popoviciu contra României:

"63. Curtea observă că, în prezenta cauză, măsura privării reclamantului de libertate sa a fost întemeiată pe dispozițiile art. 183 și art. 184 din codul român de procedură penală în vigoare la acea dată.

64. Potrivit art. 183 alin. (1), o persoană poate fi adusă în fața organului de urmărire penală sau a instanței de judecată pe baza unui mandat de aducere dacă, fiind anterior citată, nu s-a prezentat, iar audierea sau prezenta sa este necesară. **Reclamantul a susținut că a respectat fiecare citatie emisă de parchet înainte de 29 martie 2009, în timp ce Guvernul nu a prezentat nicio probă care să demonstreze contrariul.** În acest sens, Curtea notează că reclamantul a fost citat de parchet și a dat declarație în același dosar cu numai 12 zile înainte ca procurorul să emită pe numele său mandatul de aducere (a se vedea paragraful 10).

65. Curtea observă în continuare că, potrivit art. 183 alin. (2) din același cod, un învinuit sau un inculpat poate fi adus cu mandat chiar înainte de a fi fost chemat prin citatie, dacă organul de urmărire penală sau instanța de judecată constată motivat că în interesul rezolvării cauzei se impune această măsură.

66. În acest sens, **Curtea observă că mandatul de aducere din 23 martie 2009 emis de procuror în baza art. 183 alin. (2) din codul român de procedură penală nu conținea nici un motiv care să justifice măsura.** Prin urmare, Curtea concluzionează că, prin omisiunea precizării motivelor pe care s-a întemeiat, mandatul procurorului a încălcat dispozițiile procesual penale interne aplicabile (a se vedea Ghiurau vs. România, 55421/10, par. 85., 20 noiembrie 2012).

67. Mai mult decât atât, **Curtea are dubii ca privarea reclamantului de libertate și aducerea sa la sediul parchetului sub escorta poliției au fost necesare pentru asigurarea luării unei declarații în calitate de acuzat.** În această privință, Curtea observă că dosarul penal privind-l pe reclamant a fost deschis în 2008, iar acesta s-a conformat citațiilor eliberate de poliție pe numele său pentru a fi audiat. În plus, Curtea notează că judecătorul Curții de Apel București care, la 25 martie 2009, a dispus eliberarea de îndată a reclamantului a reținut că aducerea cu mandat la sediul DNA nu a fost o măsură justificată printr-un refuz inițial al reclamantului de a se prezenta la parchet (a se vedea paragraful 27 de mai sus).

68. **Mai mult, Curtea notează că, la momentul la care procurorul a emis mandatul de aducere, reclamantul dobandise deja calitatea oficială de suspect** pentru abuz în serviciu și dare de mită (a se vedea paragrafele 11 și 12). Potrivit Guvernului, în momentul când reclamantul a sosit la sediul DNA, acesta a fost informat cu privire la cele două anchete penale deschise împotriva sa și i s-a adus la cunoștință că are dreptul de a fi asistat de un apărător ales.

69. Întrucât este indiscutabil că reclamantul a fost considerat a fi suspect, legalitatea privării sale de libertate trebuie examinată pe terenul Art. 5.1 din Convenție.

70. Potrivit legislației române, există doar două măsuri privative de libertate: reținerea preventivă și arestul preventiv (a se vedea *Creanga vs. România*, citată supra, par. 107; *Valerian Dragomir vs. România*, nr. 51012/11, par. 79, 16 septembrie 2014). **In prezenta cauză, însă, niciuna dintre aceste măsuri nu au fost luate față de reclamant înainte de ora 23:30, pe 23 martie 2009.**

71. Având în vedere cele de mai sus, Curtea consideră că procurorul a avut motive suficiente de puternice pentru a justifica privarea de libertate a reclamantului în scopul anchetei și că legea română prevedea măsurile care trebuiau luate în această privință, și anume, plasarea în custodia poliției sau arestul preventiv (a se vedea *Creanga*, citată mai sus, par. 109). **Cu toate acestea, procurorul a decis să îl țină pe reclamant la dispoziția sa în vederea audierii, pe baza unui ordin de aducere, și să nu îl plaseze în detenția poliției până la ora 23:30.**

72. **Curtea este conștientă de constrângerile care apar într-o anchetă penală și nu neagă complexitatea procedurii instituite în prezenta cauză. Cu toate acestea, lupta împotriva corupției nu poate justifica recurgerea la samavolnicie și la faradelege atunci când în joc este privarea de libertate a oamenilor** (a se vedea *Creanga*, citată mai sus, par. 108).

73. Prin urmare, Curtea consideră că circumstanțele de mai sus dezvăluie faptul că **reclamantul nu a fost privat de libertate în conformitate cu o procedură prevăzută de legislația internă, ceea ce face ca privarea de libertate a reclamantului de la ora 15:00 la ora 23:30, în data de 24 martie 2009, să fie incompatibilă cu exigențele Art. 5.1 din Convenție**".

[*Cititi aici integral hotararea CEDO in cauza Gabriel Aurel Popoviciu contra Romaniei](#)